

Как се подготвяме, за да участваме в избори? Как Втората национална катастрофа се отразява върху политическите избори и решения на българите през 1919 г.?

Учениците организират и участват в ролева игра - дискусивно предизборно студио на тема "Изход от втората национална катастрофа - 1919 г." Пишат и представят политически речи от името на политическите партии в Народното събрание, които са съгласувани с тогавашните политически идеологии. Учениците развиват своите комуникативни, презентационни и организационни умения. Провеждат „Избори за парламент“ - 1919 г. в класната стая и сравняват своите резултати от изборите с реалните резултати от 17 август 1919 г. Рефлектират върху приликите и разликите в изборните резултати.

Основен изследователски въпрос:

Как Втората национална катастрофа се отразява върху политическите избори и решения на българите през 1919 г.?

Клас:
10. клас

Предмет:
История и цивилизации,
математика

Времетраене:
2 учебни часа

Цели по предметно знание с активни глаголи (връзка с учебната програма):

1. България от Освобождението до края на Втората световна война: България в периода между двете световни войни
2. Оценява участието на България в Първата световна война и клаузите на Ньойския договор.
3. Обяснява последиците от участието на България в Първата световна война, "олевяването" на политическия спектър и кризата на либералната демокрация в България и в Европа.
4. Фундаментите на съвременния свят: Открива връзката между политически, стопански, идейни и социални промени. Описва основни политически възгледи и модели на управление. Обяснява възникването и дейността на различни институции. Прилага хронологични и/или пространствени ориентири при обяснение на териториални и/или обществени промени. Определя мястото на България в значими исторически процеси. Подбира и използва основни понятия при описание, сравнение и анализ на исторически събития и процеси. Открива причини и последици.
5. Прилага математически концепции в реалния свят - обработка на резултати от анкети.

Как да приложим на практика?

СТЪПКА 1:

Ангажиращо въведение (10-15 минути)

Скъпи ученици, днес ще участвате в политическо дискусийно студио, след което ще проведем и парламентарни избори с бюлетини и урна. Нашето политическо студио и избори ще бъдат игра-възстановка на изборите, които са били проведени на 17-ти август 1919 г. в България. Вие ще представите пред народа, в нашия случай пред класа, изработените от вас политически речи, а накрая всички ще гласуват по съвест за партията, на която най-много симпатизирате. За да бъде по-реалистична картината на народа, като гласоподаватели сме поканили да участват вашите родители и учители. Още в самото начало трябва да се посочи една голяма разлика, която трябва да имате предвид - днес ще гласуват момичета и момчета, мъже и жени, но в изборите през 1919 г. са участвали само мъже.

Ще сравним резултатите от изборите, проведени на 17 август 1919 г. с резултатите от проведеното гласуване в класната стая на 10 клас и ще обсъдим приликите и разликите. Какви изводи за обществото тогава можем да направим?

С помощта на цветните клечки ще изберем на случаен принцип двама водещи на предизборното студио, четиримата политици от тогавашните партии в парламента, един наблюдател по вътрешния ред за провеждане на честни избори, избирателна комисия от 4 души, която ще следи за нередности и ще попълва списъка на гласувалите и ще преброи в края на изборите подадените бюлетини и един човек с хронометър.

Изтеглят се имената на:

- » 2 Водещите на дискусийното студио
- » 1 Политик от Либерална партия
- » 1 политик от Народна партия
- » 1 политик от БЗНС
- » 1 политик от БКП
- » 1 Хронометрист
- » 4 Избирателна комисия
- » 1 наблюдател за вътрешния ред

Останалите ученици от класа се разпределят също на случаен принцип със задачата да съдействат на някой от политиките за изработване на политическата реч, или самите политици си избират 3-4 души от класа за членове на техния предизборен щаб.

Важно уточнение е, че това е игра и че учениците в следващата фаза на играта не са длъжни да гласуват за своя партийен лидер, защото изборите са тайни.

Ако присъстват и родители и учители, трябва да се ДОБАВЯТ в избирателния списък като гласоподаватели.

ИЗБИРАТЕЛНИЯТ СПИСЪК Е МНОГО ВАЖЕН! Той се прави от четиримата членове на изборителната комисия, а наблюдателят следи дали е верен и отговаря на присъстващите.

СТЪПКА 2:

Изследване (15 минути)

Ключова информация от урока, която може да бъде представена от двамата водещи или да бъде разгадана като позив, брошура или вестник на учениците от класа:

Годината е 1919 и ние преживяваме най-тежката национална катастрофа. Народът е изключително недоволен в следствие на позрома на националния идеал. Поради тази причина се организират избори, чрез които да се реши коя партия ще управлява България и ще я спаси от катастрофата.

Фактите за положението на България са много тревожни: ние загубихме Първата световна война, която доведе страната до стопанска разруха. Голяма част от промишлените предприятия не работят поради липса на работна сила, суровини и материали. Част от обработваемата земя пустее поради недостиг на добитък и мъжка работна ръка. Цените растат, а на пазара има недостиг на стоки от първа необходимост. Шири се спекула. Икономическото състояние на страната се влошава още повече след подписването на Солунското примирие от 1918. В страната се настъпват френски, английски и италиански войски, които България трябва да снабдява с храна, транспорт и въглища. Тъкмо си мислехме, че това е гъното и не може по-зле и подписахме Ньойския мирен договор от 1919. С него България отново губи Южна Добруджа, Западните покрайнини (Струмишко, Босилеградско, Царибродско и села в Трънско и Кулско) и Западна Тракия. Тя трябва да изплати тежки репарации в размер на 2,25 млрд. зл. франка. за 37 г. с 5 % лихва и да предаде добитък и хиляди тонове въглища на Гърция, Сърбо-хърватско-словенското кралство и Румъния.

България е принудена да разпусне редовната си наборна армия и да организира наемна войска, която заедно с полицията и граничната стража не трябва да надхвърля 33 000 души. Клаузите на договора са тежки и унижителни и налагат своя отпечатък върху цялостния живот на страната. Положението се влошава и от десетките хиляди бежанци, които идват от останалите извън България територии. В тежко състояние изпадат семействата на загиналите по фронтовете или на тези, които остават в плен.

Водещите на предизборното студио:

Нека да чуем какви предложения за изхода от втората национална катастрофа ще представят четиримата лидери на български политически партии: Либерална, Народна, БЗНС и БРСДП (т. с.). Преди да започне дискусиата, трябва да се запознаете с нейните правила:

1. Да се изслушваме и уважаваме чуждото мнение.
2. Да говорим по темата.
3. Да представим теза и аргументи.

Водещ № 1: Моля, политиците да заемат местата си.

СТЪПКА 3:

.....

Приложение

3.1. Подготовка на речи (15 минути) Политическо студио - Изход от Втората национална катастрофа:

Добре дошли в предизборното студио. Като представители на различни политически партии вие ще участвате в дискусия и трябва да знаете нейните правила. Правилата на разумната дискусия са следните:

- » Изслушване;
- » Говорене само по темата на дискусията
- » Представяне на теза и аргументи и отговори на въпросите.
- » Темата на днешната дискусия е „Изход от Втората национална катастрофа“.

По регламент в политическото студио пръв ще говори лидерът на БСП, която се казва вече БКП, а после ще говори лидерът на Либералната партия. След него – Народната партия ще представи своята идея за спасяване на България. Александър Стамболийски от БЗНС ще представи реформената си политика на облагане на гражданите с по-високи данъци, трудова повинност и коопериране на земята. Всяка партия има по 1 минута за представяне и по 3 минути отговор на въпроса какъв изход от кризата предлага.

Учениците по групи подготвят речите си по опорните въпроси на базата на фактите в учебника, интернет и други източници за Втората национална катастрофа на България.

3.2. Изнасяне на речи (По 3 минути за представяне + по 2 минути за въпроси - общо 20 минути)

В политическото студио участват всички ученици. Техните лидери имат по 3 минути от името на своята партия да предложат решение за изход от Втората национална катастрофа по трите ключови проблема пред българското общество от 1919 г.

- » икономическата разруха на страната и висока безработица;
- » покруса и обезверяване на българския народ
- » териториални загуби и нерешен национален въпрос

След представянето на всяка партия, следват отговори на въпросите от публиката и от опонентите. Отговарят не само лидерите, но и останалите членове на екипа.

3.3. Гласуване и обработка на резултатите (15 минути)

Водещ № 2: *Благодаря на политиците. Сега да пристъпим към изборите.*

Учениците гласуват в обособен кът (чин покрит с чаршаф) и след като пуснат тайно бюлетината си се подписват, че са дали своя глас.

Водещ №1: *Нека председателят на комисията да обяви резултата.*

Избирателната комисия и наблюдателят преброяват бюлетините и определят какво правителство ще се излъчи – самостоятелно или коалиционно. Посочват министър-председател на България, лидерът на партия, спечелил най-много гласове и той предлага своя програма за промяна и изход от кризата пред класа.

3.4. Обявяване на резултатите и дискусия (10-15 минути)

Водещ № 2: *Да сравним резултатите на класа и резултатите в България през 1919 г. Какви изводи можем да направим?*

.....

Европейски
парламент

Съфинансирано от
Европейския съюз

Заедно за ЕС